

ONSTERFELIJKE WIELERHELDEN

Tekst en illustraties: Greg

DELTA

Inhoud

VOORWOORD

Door Bernard Hinault 7

INLEIDING

Het hoofd in de sterren. Door Greg 9

1 DE PIONIERS

Major Taylor. De vergeten legende 13

Jean Dargassies. De eerste koers van de smid van Grisolles 19

2 DE ICONEN

Eddy Merckx. De onvermijdelijke 27

Bernard Hinault. De onstopbare 31

Jacques Anquetil. De duivelse 35

Fausto Coppi. De monarch 39

Gino Bartali. De rechtvaardige 41

3 DE PIONIERS VAN DE ANDERE KANT VAN DE WERELD

Lucho Herrera. De condor van de Alpen 45

Greg LeMond. America first 47

Phil Anderson. De gele kangoeroe 49

4 DE PRINSEN VAN DE HEL

Roger De Vlaeminck. De zigeuner 53

Tom Boonen. Tornado Tom 55

Francesco Moser. Symfonie in drie delen 57

Rik Van Looy. Rik II 59

Johan Museeuw. De herrezene 61

Gilbert Duclos-Lassalle. De koppige 63

Marc Madiot. In zijn paradijs 65

5 ER WAS EENS...

Raymond Poulidor. De eeuwige 69

Joop Zoetemelk. Bescheiden legende 73

Felice Gimondi. De Italiaanse ervaring 75

Laurent Fignon. De Tour de Force van 1983 77

Luis Ocaña. Schaduw en licht 81

Freddy Maertens. De groene reus 83

Giuseppe Saronni. De huismus 85

6 LEVENDE LEGENDEN

Julian Alaphilippe. Nieuwe hoop 89

Egan Bernal. De buitengewoon begaafde 93

Wout Van Aert. Alles is mogelijk. 95

Philippe Gilbert. De Waalse Pijl 96

Mathieu van der Poel. De alleskunner 99

Remco Evenepoel. De kleine kannibaal 101

7 NOG EEN PAAR LEGENDEN

Agostinho-Raas-Kuiper en de Contrex-bidon 104

De Wolf-Armstrong-Bobet en de 504 van de Tour de France 106

Leblanc-Koppenberg-Van Impe en de Gan-trui 108

DANKWOORD

112

Voor Eddy was een wielerseizoen als een royale maaltijd. Als voorgerecht een paar lenteklassiekers, gevolgd door de Grote Rondes in de zomer om te eindigen met de najaarsklassiekers als dessert. En alles weggespoeld met champagne!

Eddy Merckx

De onvermijdelijke

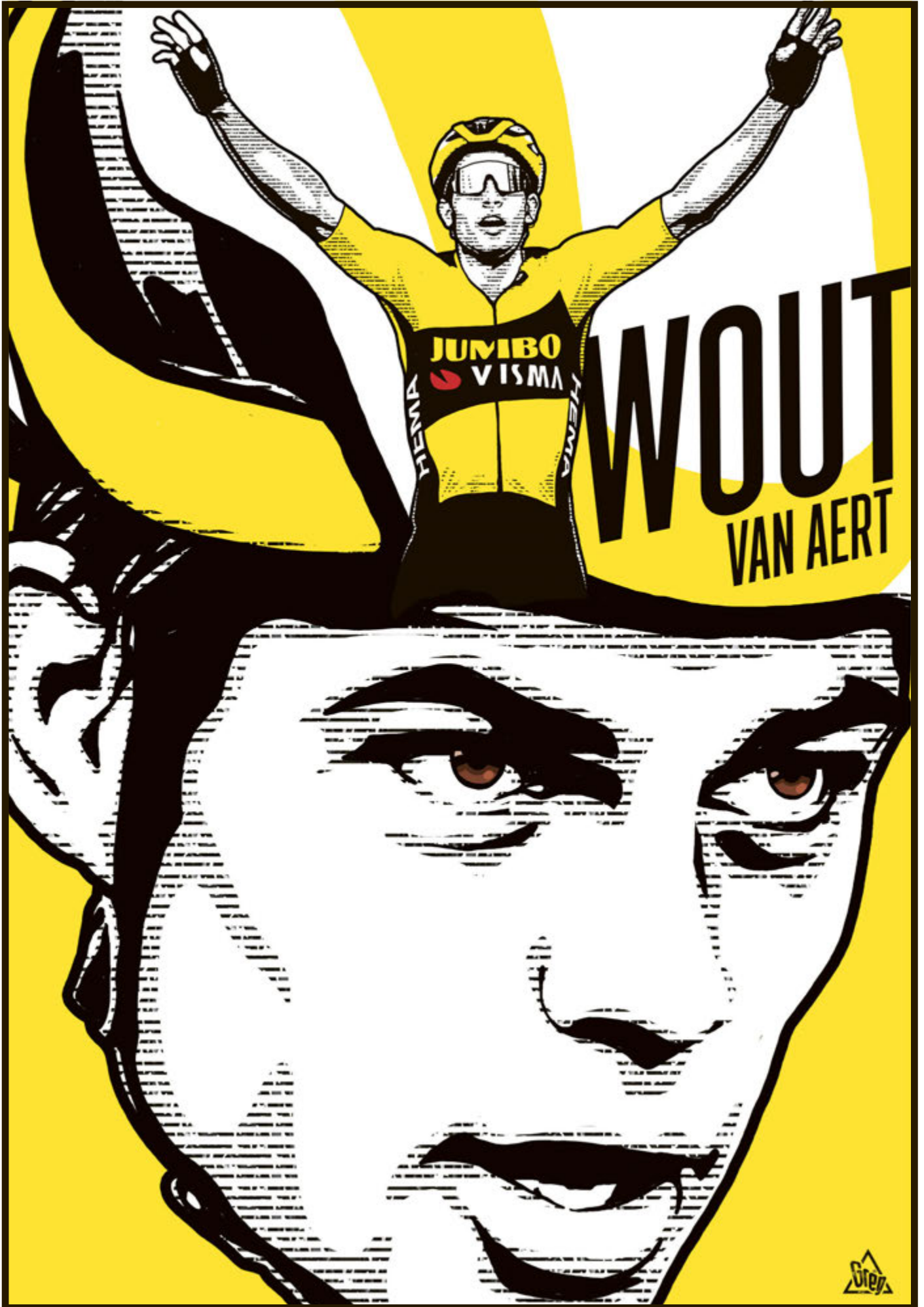
We zijn er! Koning Eddy. Maar wat kan ik zeggen? Ik heb hem nooit zien koersen... Ik zal de geschiedenis niet opnieuw vertellen. Velen van jullie weten veel meer over zijn sportcarrière dan ik. Het is echter onmogelijk om een boek over de legenden van de wielersport te schrijven zonder het over Merckx te hebben. Het is onmogelijk om hem over te slaan. Hem tekenen? Gemakkelijk. Over hem vertellen? Iets minder. Maar ik ga ervoor. Tenslotte heeft iedereen het recht om zijn visie op een gigant te hebben. Dus hier is de mijne. Het eerste idee dat bij mij opkomt als ik aan de 'Kannibaal' denk, is dat je maar beter fan van hem kon zijn omdat je anders alleen maar van frustratie naar teleurstelling zou gaan. En niet voor niets, het is een vaststaand feit dat Merckx alles won. Voor Eddy was een wielerseizoen als een royale maaltijd. Als voorgerecht een paar lenteklassiekers, gevolgd door de Grote Rondes in de zomer, om te eindigen met de najaarsklassiekers als dessert. En alles weggespoeld met champagne! Voor de anderen bleven alleen de kruimels over, de wedstrijden waaraan hij niet deelnam. Despotisch...

Tussen 1965 en 1978 leefde België onder een autoritair regime: het merckxisme. Een decennium waarin het volk kon genieten van de topprestaties van Édouard Louis Joseph, bekend als 'Eddy': 625 overwinningen, waaronder elf Grote Rondes (een absoluut record). De grootste wielrenner uit de geschiedenis. Die andere legende, de grote Rik Van Looy, kon nooit dezelfde eensgezindheid bereiken, zelfs niet in Vlaanderen. Koning Eddy was de beste ambassadeur die België ooit heeft gehad. De dankbaarheid van Leo Tindemans, eer-

ste minister tussen 1974 en 1978, is hiervan het bewijs: *'Niemand heeft meer bijgedragen tot de reputatie van ons land in het buitenland dan Eddy Merckx.'* Maar zijn tegenstanders probeerden – om de schijn van spanning op te houden – hem een paar rivalen in de weg te leggen. Fransen, Nederlanders en zelfs Belgen. Belgen, jawel, maar alleen Vlamingen, wat de nationalistische spanningen weer wat aanwakkert. De geschiedenis zal zich zijn antwoord aan een radiojournalist herinneren als de eerste steen die hij legde in zijn streven naar een hereniging van de natie. De journalist, eropuit om te polemiseren, stelde hem de vraag: *'Eddy Merckx, wat ben jij? Een Vlaming of een Waal?'* De onstuimige jongeman, die net op 21-jarige leeftijd zijn eerste Milaan-San Remo had gewonnen, antwoordde zonder blikken of blozen: *'Ik ben een Belg en niets anders.'*

Maar laten we teruggaan naar de rivalen, deze kleppers of toekomstige kleppers die weigerden hun eigen ambities te verloochenen, zelfs als dat betekende dat de toorn van de 'Leader Merckximo' voortdurend op hen zou neerdalen. Van Springel, bijvoorbeeld, die zich de klassieker Bordeaux-Parijs eigen maakte door recordhouder van de overwinningen te worden (zeven), trouwens de enige wedstrijd waaraan Merckx nooit deelnam. Dan was er ook Roger De Vlaeminck, die (soms met de hulp van zijn broer Erik) de meester naar de kroon probeerde te steken met zijn jeugd als wapen, voordat hij in Italië zijn sporen verdiende. Denk aan de laatste kilometers van Luik-Bastenaken-Luik 1970. In de controversiële episode die bekendstaat als de 'tunnel' deed Erik – uit het

Wout Van Aert

Alles is mogelijk

De eerste herinnering die bij me opkomt als ik aan het wonderkind uit Herentals denk, dateert van maart 2018. Op de *Strade Bianche* in Toscane gaat Tiesj Benoot er met nog vijftien kilometer te gaan vandoor en hij gooit zijn armen in de lucht aan de Piazza del Campo. 40" daarachter: Romain Bardet, vechtend op de laatste muur van de via San Caterina, ligt een paar meter voor op de jonge Wout Van Aert. Verkramppt, zijn dijen bijna aan flarden, onder de modder, zet hij zijn voet neer en zakt bijna in elkaar. Zijn benen kunnen hem niet meer dragen. De jonge Belg is heldhaftig in zijn lijden en het beeld is treffend. Een onvergetelijk moment.

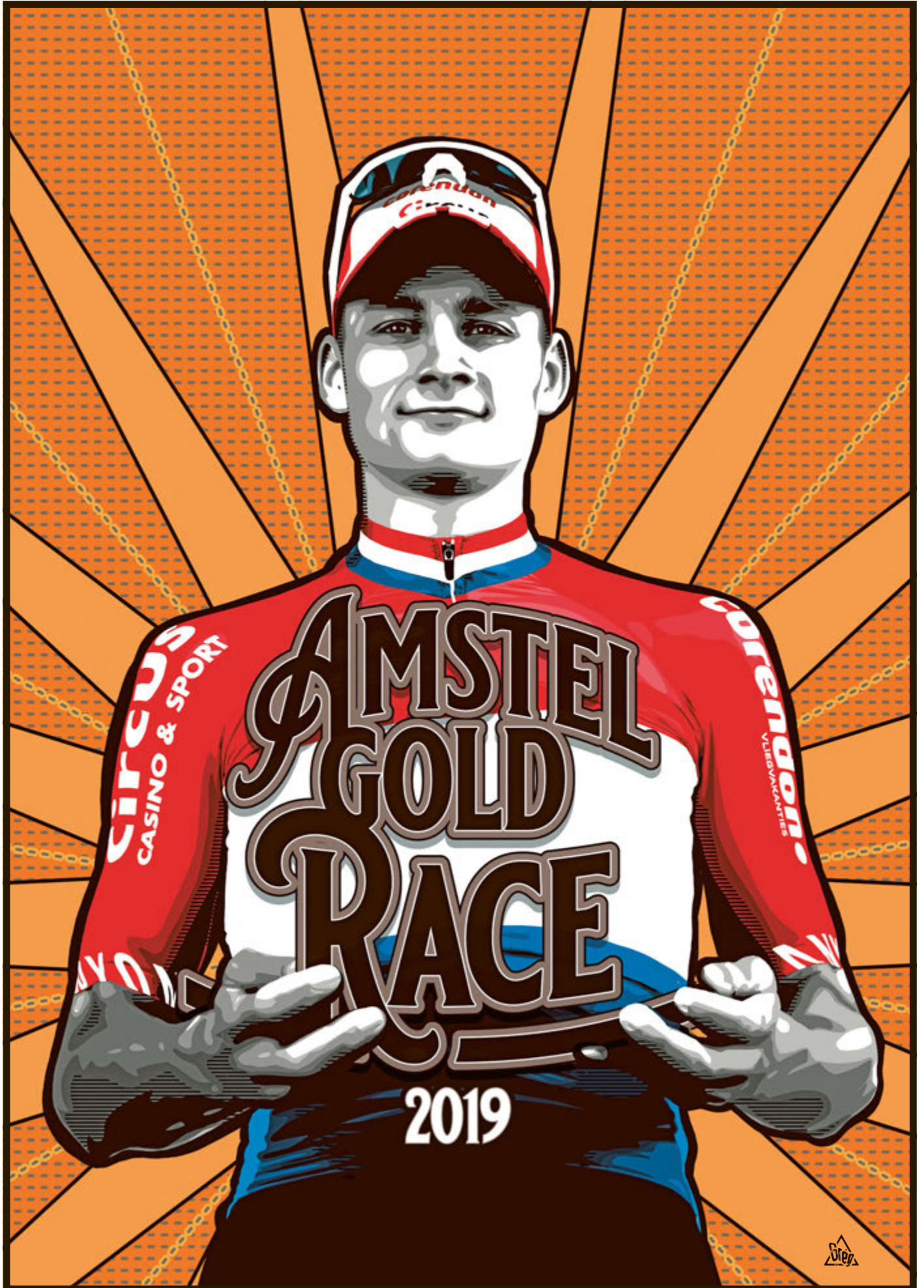
Wout Van Aert, die tot dan toe furore maakte in het veldrijden, treedt toe tot de legende van het wegwielerrennen. Op 3 maart 2018 maakt Van Aert een afspraak met de grote klassiekers van de professionele kalender. 'Ik kom terug!' zou hij in de microfoon van de journalisten hebben gezegd toen hij het podium verliet. Van Aert komt terug en we zullen hem nog terugzien, de rivaal van een ander veldrijdwonder, een zekere Mathieu van der Poel, die zich in deze periode ook begint te vertonen. Met deze twee maakte een nieuwe generatie renners een indrukwekkende entree in het Pro Tour-circuit. Met hun onstuimige temperament zegevierden ze in de seizoenen 2019, 2020 en 2021. Van Aert rijdt, sprint en klimt, hij heeft alles van een grote. Eerste opvallende optredens op het hoogste niveau in 2019: twee ritzeges en een groene trui in het Critérium du Dauphiné en vervolgens een paar weken later, voor zijn eerste Tour de France, vijf dagen lang de witte trui en een eerste boeket tijdens de tiende etappe tussen Saint-Flour en Albi! Helaas komt er vier dagen later een einde aan de triomftocht van Van Aert, als gevolg van

een zware valpartij tijdens de tijdrit in Pau, die hem bijna zijn carrière kost.

**Op de Via Roma klopt hij Julian Alaphilippe
en omarmt hij zijn eerste monument,
Milaan-San Remo!**

Maar Wout staat weer op. Met vol gas! Door de pandemische kalender ziet het 'barokke' seizoen 2020 hem in augustus zegevieren op de witte wegen, na twee opeenvolgende derde plaatsen in 2018 en 2019. Een week later klopt hij Julian Alaphilippe op de Via Roma en omarmt hij zijn eerste monument, Milaan-San Remo! Aan het einde van de zomer is Van Aert overal, zijn naam ligt op ieders lippen, zijn pedaalslag is vloeiend en luchtig op alle terreinen. Opnieuw gekroond tot Belgisch kampioen tijdrijden leidt hij Primož Roglič de cols op en is hij de snelste in de sprints van de vijfde en zevende etappe van de Tour de France...

Als van der Poel, zijn eeuwige Nederlandse rivaal, hem niet in de weg had gezeten tijdens de Ronde van Vlaanderen in het najaar en als Alaphilippe niet zo buitengewoon was geweest tijdens de finale van het wereldkampioenschap in Imola, dan had Wout Van Aert ongetwijfeld het mooiste seizoen gekend dat een renner ooit heeft gereden. Behalve Merckx misschien... ■

Mathieu van der Poel

De alleskunner

Er wordt gezegd dat wielrennen een individuele sport is die in ploegverband wordt beoefend. Zonder zijn 'knechten' lijkt een kopman niets, of in ieder geval niet veel. Maar nu ik Mathieu van der Poel al een aantal jaren bezig zie, heb ik de indruk dat er een andere realiteit mogelijk is.

Maar laten we het veldrijden buiten beschouwing laten, waar de jonge Nederlander al bijna alles gewonnen heeft wat er te winnen valt en waar het begrip 'teamwork' niet relevant is. Want veldwielrennen is een discipline die geen andere strategie vereist dan op- en afstappen zonder ook maar een seconde te verliezen en vóór de anderen te eindigen. Dit alles terwijl je in staat bent (in je eentje en zonder hulp van een teamgenoot) om vijftig minuten lang met een zeer hoge hartslag te fietsen.

Zoon van Adrie van der Poel, kleinzoon van Raymond Poulidor, Mathieu wint in zijn eentje. In een individuele sport die hij 'zonder team' beoefent.

Nee, teamstrategie is goed voor wegwielrennen en alleen voor wegwielrennen. Maar Mathieu van der Poel lijkt zich daar niets van aan te trekken. Misschien omdat hij daartoe

gedwongen wordt, vanwege het beperkte niveau van het team waartoe hij behoort. Misschien omdat hij gewoon kan wat anderen niet kunnen: in zijn eentje winnen. Maar niet elke koers, natuurlijk. Je kan je moeilijk voorstellen dat hij een rittenwedstrijd zou domineren. Zelfs geen wedstrijd van tweede categorie zoals de Artic Race of Norway, waar hij in 2019 in slechts de twee eerste ritten de leiding nam, weliswaar met weinig steun van zijn ploeg... In de eendagswedstrijden en de klassiekers waaraan hij in 2020 en 2021 heeft deelgenomen, is het daarentegen een ander verhaal...

Vanaf 2017 zien we hem ongegeneerd doorbreken. Zijn punch maakt de tongen los. Een ritzege in de sprint in de Ronde van België voor Philippe Gilbert en twee etappes en het eindklassement van de Boucles de la Mayenne. In 2018 weet hij de titel Nederlands kampioen op de weg toe te voegen aan die van kampioen mountainbike en veldrijden. Een primeur voor een Nederlands wielrenner in een en hetzelfde jaar! In totaal won Van der Poel jr. zes wegwedstrijden in dertien dagen. Liep hij niet te hard van stapel? Nee hoor. Mathieu heeft ook in 2019 nog genoeg te bieden, dit keer met enkele zeer grote overwinningen. Grand Prix de Denain, Dwars door Vlaanderen, de Brabantse Pijl (34 jaar na zijn vader) en ten slotte de Amstel Gold Race, in een finale die even waanzinnig als prachtig was, waar we de wind van de legende zagen blazen op zijn krankzinnige sprint...

Zoon van Adrie van der Poel, kleinzoon van Raymond Poulidor, Mathieu wint in zijn eentje. In een individuele sport die hij 'zonder team' beoefent. ■